



---

*Zittingsdocument*

---

**B9-0272/2020**

14.9.2020

## **ONTWERPRESOLUTIE**

naar aanleiding van een verklaring van de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid

ingediend overeenkomstig artikel 132, lid 2, van het Reglement

over de situatie in Belarus  
(2020/2779(RSP))

**Viola Von Cramon-Taubadel, Sergey Lagodinsky, Francisco Guerreiro, Bronis Ropè, Anna Cavazzini, Hannah Neumann, Tineke Strik, Markéta Gregorová, Diana Riba i Giner, Ville Niinistö, Alviina Alametsä, Reinhard Bütikofer, Jordi Solé, Monika Vana, Heidi Hautala**  
namens de Verts/ALE-Fractie

**B9-0272/2020**

**Resolutie van het Europees Parlement over de situatie in Belarus  
(2020/2779(RSP))**

*Het Europees Parlement,*

- gezien zijn eerdere resoluties en aanbevelingen over Belarus,
  - gezien de presidentsverkiezingen van 9 augustus 2020 in Belarus,
  - gezien de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en alle mensenrechtenverdragen waarbij Belarus partij is,
  - gezien de gezamenlijke verklaring over Belarus van 17 augustus 2020 van de fracties PPE, S&D, Renew Europe, Verts/ALE en ECR in het Europees Parlement,
  - gezien de verklaring van de Voorzitter van het Europees Parlement van 13 augustus 2020 waarin hij oproept het geweld in Belarus te beëindigen,
  - gezien de conclusies van de voorzitter van de Europese Raad na de videoconferentie van de leden van de Europese Raad van 19 augustus 2020 en de belangrijkste resultaten van de videoconferentie van de ministers van Buitenlandse Zaken van 14 augustus 2020,
  - gezien de zesde ronde van de bilaterale mensenrechtendialoog tussen de EU en Belarus op 18 juni 2019 in Brussel,
  - gezien de verklaringen van de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, Josep Borrell, en met name die van 14 juli 2020, 7 augustus 2020, 10 augustus 2020, 11 augustus 2020, 17 augustus 2020 en 7 september 2020,
  - gezien de verklaring van de woordvoerder van de EDEO over de recente ontwikkelingen in Belarus van 19 juni 2020, en over de voltrekking van de doodstraf in Belarus, in het bijzonder die van 30 juli 2019, 28 oktober 2019, 20 december 2019, 11 januari 2020 en 7 maart 2020,
  - gezien het verslag van de Speciaal Rapporteur van de VN over de mensenrechtensituatie in Belarus van 10 juli 2020,
  - gezien artikel 132, lid 2, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat de presidentsverkiezingen van 9 augustus in Belarus vrij noch eerlijk waren; overwegende dat de regering van Belarus geen tijdige uitnodiging heeft verzonden aan het Bureau voor Democratische Instellingen en Mensenrechten (ODIHR) van de Organisatie voor Veiligheid en samenwerking in Europa (OVSE) om bij de deze verkiezingen waar te nemen, hetgeen ertoe heeft geleid dat er geen onafhankelijke internationale waarnemers aanwezig waren;

- B. overwegende dat de Belarussische centrale kiescommissie de registratie als kandidaat in de presidentsverkiezingen van 2020 heeft geweigerd aan politici die kritisch zijn op het regime en naar verluidt meer dan 100 000 handtekeningen hadden verzameld, zoals is voorgeschreven in de nationale wetgeving, hetgeen de disproportionele en onredelijke hindernissen voor kandidaatstelling onderstreept en ingaat tegen verbintenissen in het kader van de OVSE en andere internationale normen;
- C. overwegende dat Human Rights Defenders for Free Elections melding maakt van verdere maatregelen die de kandidaten van de oppositie benadelen, zoals het beperken van de locaties waar verkiezingsactiviteiten legaal kunnen plaatsvinden, de detentie van leden van de campagneteams van kandidaten en het blokkeren van vrijwel alle door de oppositie voorgedragen leden voor de kiescommissies in de kiesdistricten, hetgeen ertoe heeft geleid dat 1,1 % van het totale voorgedragen en verkozen leden tot de oppositie behoorden en 96,7 % van de verkozen leden tot proregeringspartijen;
- D. overwegende dat de mensenrechtensituatie tijdens de verkiezingscampagne en na de verkiezingen achteruit bleef gaan en werd gekenmerkt door een toenemend aantal willekeurige detenties en boetes, ook voor deelname aan vreedzame bijeenkomsten; overwegende dat ngo's en waarnemers melding maken van vergeldingsmaatregelen tegen burgers, onder meer door middel van fysiek geweld, ontvoeringen, administratieve boetes, dreigingen ouders uit het ouderlijk gezag te ontzetten en fysieke en psychologische foltering;
- E. overwegende dat in Belarus na de presidentsverkiezingen van 9 augustus en de bekendmaking van een vervalste uitslag waarbij de zittende president de overwinning opeiste ongekende protesten plaatsvinden waarin vrije en eerlijke nieuwe verkiezingen worden geëist; overwegende dat de protesten hebben geleid tot gewelddadig politieoptreden en duizenden arrestaties, waarbij ook melding wordt gemaakt van onmenselijke omstandigheden en behandeling in detentieoordens;
- F. overwegende dat de ambtstermijn van zittend president Loekasjenko op 5 november afloopt en hij vanaf deze dag niet langer als legitiem president kan worden erkend;
- G. overwegende dat vrouwen een prominente rol spelen in de protesten en de oppositie; overwegende dat de nationale coördinatieraad (NCR), waartoe Svetlana Tichanovskaja het initiatief heeft genomen, is opgericht om het volk van Belarus te vertegenwoordigen en hun vraag om democratische veranderingen en vrijheid in Belarus een stem te geven; overwegende dat alle leden van de stuurgroep van de NRC zijn verdwenen, gearresteerd of zijn gedwongen het land te verlaten, met uitzondering van Nobelprijswinnaar Svetlana Alexijevitsj, die uitzonderlijke steun heeft gekregen van Europese diplomaten die haar beschermen;
- H. overwegende dat de werkomgeving van mensenrechtenverdedigers voortdurend is verslechterd en mensenrechtenverdedigers stelselmatig slachtoffer zijn van intimidatie, pesterijen en beperkingen van hun fundamentele vrijheden; overwegende dat de wijdverbreide straffeloosheid van politiefunctionarissen bijdraagt aan nog meer mensenrechtenschendingen en represailles tegen mensenrechtenverdedigers; overwegende dat de verzoeken van mensenrechtenorganisaties om registratie stelselmatig worden geweigerd en het lidmaatschap van een niet geregistreerde groep

die buitenlandse financiering ontvangt strafbaar is gesteld; overwegende dat mensenrechtenadvocaten worden geroeyd voor het verdedigen van gedetineerde burgerlijke en politieke activisten, die niet op een eerlijk proces kunnen rekenen;

- I. overwegende dat in Belarus geen onafhankelijke persbureaus zijn geregistreerd en de persvrijheid er sinds 2015 aanzienlijk is verslechterd; overwegende dat mensenrechtenverdedigers en journalisten die de demonstraties hebben waargenomen of er verslag van hebben gedaan, en degenen die kritiek hebben geuit over het milieubeleid van de staat of commentaar hebben geleverd over de COVID-19-pandemie in Belarus ook doelwit van de autoriteiten zijn geworden en kunnen worden vervolgd; overwegende dat de autoriteiten van Belarus hebben nagelaten feiten te verstrekken over en tijdig te reageren op de pandemie, en in plaats daarvan actief onjuiste informatie hebben verspreid die de gezondheid van hun burgers in gevaar bracht;
- J. overwegende dat Belarus als enige land in Europa nog steeds de doodstraf voltrekt;
  1. staat schouder aan schouder met de inwoners van Belarus en benadrukt dat voor de huidige crisis een vreedzame en democratische oplossing nodig is die wordt ondersteund door onafhankelijke en vrije media en een sterk maatschappelijk middenveld; steunt de roep van het Belarussische volk om vrije, eerlijke en transparante en inclusieve nieuwe verkiezingen in overeenstemming met de internationale normen en onder toezicht van onafhankelijke waarnemers;
  2. eist dat het geweld en de onwettige detenties onmiddellijk worden beëindigd; dringt aan op de onmiddellijke en onvoorwaardelijke vrijlating van en intrekking van alle aanklachten tegen mensenrechtenverdedigers, activisten, journalisten en anderen die willekeurig zijn gearresteerd of zijn veroordeeld als vergelding voor het uitoefenen van hun burger- en politieke rechten; dringt voorts aan op een grondig en onpartijdig onderzoek naar alle gevallen van willekeurige detentie mishandeling en foltering;
  3. verzoekt dat alle mishandeling en marteling wordt beëindigd, een specifieke definitie van foltering wordt opgenomen in het Belarussische wetboek van strafrecht die overeenkomt met de internationale mensenrechtennormen, en dat de wetgeving wordt gewijzigd om gedwongen verdwijning strafbaar te stellen;
  4. verzoekt alle relevante Belarussische belanghebbenden een constructieve en bemiddelde nationale dialoog aan te gaan, waaronder de nationale coördinatieraad, en volledig samen te werken met de Speciaal Rapporteur van de VN voor de mensenrechtensituatie in Belarus, het VN-Comité tegen foltering en het VN-Comité voor de rechten van de mens, teneinde de achterstallige hervormingen door te voeren om de mensenrechten te beschermen en de democratie te versterken;
  5. benadrukt dat het noodzakelijk is het recht van burgers op vrijheid van vergadering, vereniging, meningsuiting en meningsvorming, evenals de vrijheid van de media te waarborgen, en derhalve alle beperkingen in de wet en in de praktijk die deze vrijheden belemmeren, op te heffen;
  6. benadrukt dat de aanbevelingen van OVSE/ODIHR dringend moeten worden uitgevoerd, teneinde solide procedurele en juridische waarborgen in te voeren die de inclusiviteit, integriteit en transparantie van alle fases van het verkiezingsproces

- vergroten, in het bijzonder de invoering van duidelijke en redelijke criteria en mechanisme voor het registreren van kandidaten en het verifiëren van handtekeningen;
7. laakt de onderdrukking van het internet en de media, de wegblokkades en intimidatie van journalisten om de informatiestroom over de situatie in het land te stoppen, alsook de desinformatiecampagnes die zijn bedoeld om de gemeenschap van Belarus opzettelijk te misleiden en derden de schuld te geven van de huidige gebeurtenissen;
  8. vraagt dat het gezondheidszorgstelsel met spoed wordt versterkt en de bevolking op transparante en inclusieve wijze van alle relevante en levensreddende informatie over de pandemie wordt voorzien; benadrukt de noodzaak tot het verbeteren van de toegang tot en beschikbaarheid en kwaliteit van de gezondheidszorg in detentieoordens, in het bijzonder in het licht van de COVID-19-pandemie, alsook de arbeidsomstandigheden van medisch personeel, in het licht van meldingen dat de politie verhindert dat gewonde demonstranten hulp krijgen en medisch personeel arresteert;
  9. veroordeelt met klem de aanhoudende voltrekking van de doodstraf en verzoekt dat deze onmiddellijk en onherroepelijk wordt afgeschaft, en verzoekt zolang dit nog niet is gebeurd om een effectief recht op beroep tegen doodvonnissen;
  10. eist dat alle repressie van mensenrechtenverdedigers, oppositieleden, activisten van het maatschappelijk middenveld, verkiezingswaarnemers, milieuactivisten, religieuze leiders en onafhankelijke journalisten en bloggers wordt gestaakt, en staat erop dat zij hun werkzaamheden moeten kunnen uitvoeren zonder dat zij bang hoeven te zijn voor represailles en zonder dat hun enige beperkingen worden opgelegd;
  11. steunt de Belarussische werknemers en onafhankelijke vakbonden volledig en verzoekt om de Belarussische autoriteiten en werkgevers het fundamentele recht van Belarussische werknemers om te staken zonder dat zij het risico lopen op ontslag, arrestatie of andere vormen van vergelding te eerbiedigen, overeenkomstig IAO-verdragen nrs. 87 en 98;
  12. verzoekt de Commissie, de lidstaten, de EDEO en de EU-delegatie in Minsk om de betrokkenheid van de EU bij en de financiële bijstand aan activisten en organisaties van het maatschappelijk middenveld, mensenrechtenverdedigers, onafhankelijke vakbonden en onafhankelijke media in Belarus en het buitenland te vergroten, en tegelijkertijd te vermijden dat financiering wordt verstrekt aan de overheid en door de staat beheerde projecten, zoals wanneer bijstand of financiering via deze identiteiten wordt verstrekt, en verzoekt dat de leningen van de Europese Investeringsbank (EIB) en de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (EBWO) en andere leningen aan het huidige regime worden stopgezet;
  13. verzoekt de Commissie en de lidstaten de diplomatieke, humanitaire en media-aanwezigheid in Belarus te vergroten en directe contacten met Belarussen aan te halen;
  14. verzoekt de Commissie een gericht EU-bijstandsprogramma op te zetten om de slachtoffers van politieke repressie en politiegeweld te helpen, in het bijzonder wat betreft de toegang tot juridische bijstand, materiële en medische hulp en revalidatie; verzoekt de Commissie een nieuw grootschalig aan voorwaarden gebonden financieel pakket te ontwerpen om een democratisch Belarus in de toekomst te ondersteunen;

15. verzoekt de lidstaten alle noodzakelijke maatregelen te treffen om personen uit Belarus die naar de EU vluchten op te vangen;
16. verzoekt de Commissie snel een beurzenprogramma op te zetten voor studenten die vanwege hun prodemocratische houding zijn uitgesloten van Belarussische universiteiten; verzoekt om financiële en academische steun voor Belarussische wetenschappers door hun toegang te geven tot de onderzoeksinstituten van de EU;
17. verzoekt de Commissie, de lidstaten en de EDEO volledige steun te verlenen aan de inspanningen van de VN-Mensenrechtenraad en Moskou-mechanisme van de OVSE om te waarborgen dat mensenrechtenschendingen worden gedocumenteerd en gemeld door internationale organisaties en de daders ter verantwoording worden geroepen en gerechtigheid voor de slachtoffers geschiedt;
18. verwacht van de Commissie, de lidstaten en de EDEO dat zij zorgen voor meer publiciteit en legitimering van nieuwgekozen president Svetlana Tichanovskaja en de nationale coördinatieraad van Belarus waartoe zij het initiatief heeft genomen;
19. verzoekt de vicevoorzitter van de commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (VV/HV) en de Raad snel werk te maken van gerichte sancties tegen degenen die verantwoordelijk zijn voor het geweld, de repressie en de vervalsing van de verkiezingsuitslag, met inbegrip van zittend president Loekasjenko; verzoekt om een herbeoordeling van het beleid van de EU ten aanzien van Belarus, met bijzondere aandacht voor de steun van de EU voor het maatschappelijk middenveld en de inwoners van Belarus, evenals om de benoeming van een speciale vertegenwoordiger van de EU voor Belarus teneinde het proces van een vreedzame machtsoverdracht volgens de wil van het Belarussische volk te ondersteunen;
20. verzoekt de VV/HV en de Raad de mogelijkheid te onderzoeken de sanctielijst uit te breiden met Russische staatsburgers die het huidige regime in Belarus ondersteunen met propaganda, desinformatie, politiek advies, economische steun en clandestiene of openlijke steun door militaire strijdkrachten of speciale strijdkrachten, in het bijzonder de leiding en personeelsleden van Russische tv-kanalen die in staatseigendom zijn of door de staat worden gesteund, waaronder VGTRK (Rossija), Pervyj Kanal en RT;
21. verzoekt de nationale ijshockeyfederaties van de EU-lidstaten en alle andere democratische landen er bij de Internationale IJshockeyfederatie (International Ice Hockey Federation, IIHF) op aan te dringen dat zij haar besluit om het Wereldkampioenschap ijshockey van 2021 gedeeltelijk in Belarus te organiseren intrekt tot de situatie en met name de mensenrechtensituatie in het land zijn verbeterd;
22. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de Raad, de Commissie, de regeringen en parlementen van de lidstaten, de Organisatie voor Veiligheid en samenwerking in Europa, alsook de president, de regering en het parlement van Belarus.